

PROGRAM DELOVANJA ZDRUŽENJA UČITELJEV IN TRENERJEV SMUČANJA SLOVENIJE V SMUČARSKI SEZONI 2024/25

Program delovanja ZUTS Slovenije bo tudi v prihajajoči smučarski sezoni usmerjen v uresničevanje smernic in ciljev, postavljenih ob začetku mandata 2022 do 2026. Pred nami je zelo nepredvidljivo obdobje, a tega smo resnici na ljubo že vajeni. Smo optimisti, hkrati pa pripravljeni na vse. Delovanje ZUTS Slovenije bo tudi v prihajajoči smučarski sezoni 2024/25 temeljilo na dosedanjih in 10 postavljenih ciljnih našega delovanja. Ti so strnjeni in vsebinsko konkretizirani v nadaljevanju:

1. STROKOVNO DELO NA VSEH RAVNEH ŠPORTNEGA UDEJSTVOVANJA:

- **Rekreativna raven za potrebe množičnega športa in športa v šolah;** V tem pogledu bi bila ključna ponovno vzpostavitev obveznega zimovanja oz. zimске šole v naravi za osnovnošolce. Pred kratkim je bilo že organizirano srečanje predstavnikov SZS z odgovornimi na Ministrstvu za izobraževanje. Uvedba internega strokovnega naziva »Učitelj pripravnik«, h kateremu lahko pristopajo kandidati od 16. leta naprej, bi lahko pomenila odlično osnovo za nabiranje praktičnih izkušenj v šolah v naravi za kandidate na eni strani, na drugi strani pa bi pod nadzorom pedagoškega vodje šole v naravi proces dela na snegu bil izveden z nižjimi stroški, predvsem pa na ustrezni strokovni ravni.
- **Tekmovalna raven za potrebe tekmovalnega športa;** V tem pogledu moramo nadaljevati z aktivno implementacijo članov SLOSKI DEMO TEAM-a v strukture disciplin SZS (organizacija kampov, aktivno delo v strokovnih svetih idr.). Ključna težava, s katero se spoprijemamo je pomanjkanje trenerjev, ki bi v obstoječih pogojih bili pripravljeni prevzemati odgovornosti za tekmovalce v klubih in društvih. Še naprej bo sodelovanje ZUTS-a s panogami temeljilo na skupnem določanju vsebin za licenčne seminarje za trenerje, na sodelovanju s SLO DEMO TEAM-om pri organizaciji in izvedbi kampov za mlade tekmovalce.
- **Delo z invalidi in z ljudmi s posebnimi potrebami:** sodelovanje z Zvezo za šport invalidov Slovenije – Paralimpijskim komitejem Slovenije, Zvezo slepih in slabovidnih bomo nadaljevali z izvedbo tečajev za pridobitev strokovne usposobljenosti Strokovni delavec 1 - Učitelj paraolimpijskega smučanja. S pridobitvijo uradnih certifikatov za delo z ljudmi s posebnimi potrebami bodo članice Nacionalne šole smučanja ZUTS Slovenije s svojimi usposobljenimi učitelji opravičene za pridobitev uradnega certifikata za delo z ljudmi s posebnimi potrebami. Na tej ravni želimo izkoristiti tudi donacijo Tessierjevih pripomočkov za sedeče smučanje iz Norveške. V bodoče želimo povečati število za omenjeno področje kompetentnih kadrov, naša še večja želja pa je na smuči spraviti čim večje število invalidov in smučarjev s posebnimi potrebami.
- **Delovanje Združenja Nacionalne šole smučanja;** v preteklih letih smo naredili kar nekaj korakov naprej v delovanju združenja Nacionalne šole

smučanja. Trenutno je v združenju aktivno delujočih 17 članic, ki pretežno delujejo na naših, nekatere pa tudi tujih smučiščih. V okviru partnerstva v uspešno zaključenem projektu Ski Easy je bilo med članice Združenja šol smučanja ZUTS razdeljenih 40 kompletov otroških smučí, smučarskih čevljev in palic. Pomemben segment delovanja Združenja šol smučanja bo tudi v prihodnje namenjen **promociji in zaščiti kakovosti dela na terenu**. Že v preteklosti so se zgodili pomembni koraki glede pojavnosti znaka Nacionalna šola smučanja Slovenije (velike table pred vhodom v šolo, zastave, našitki na bundah učiteljev), še naprej pa je potrebno aktivno delovanje na socialnih omrežjih (FB stran, IG profil...). S promocijo znaka kvalitete in različnimi aktivnostmi na področju spremembe zakonodaje (Zakon o varnosti na smučiščih...) moramo v čim večji meri omejiti t.im. delo na črno ter druge nezakonite olike poučevanja smučanja.

2. NOVA STROKOVNA LITERATURA

- ✚ **Učni načrt Šole alpskega smučanja** je že pripravljen na naših spletnih kanalih (spletna stran SZS-ZUTS, SLO DEMO TEAM Youtube kanal, FB, IG, Tik-Tok..., idr.). Navedene vsebine bodo dostopne preko vseh sodobnih telekomunikacijskih naprav.
- ✚ **Gradiva uradne šole smučanja prostega sloga, teka na smučeh, deskanja na snegu in nordijske hoje** ostajajo izziv še za naprej.

3. TEČAJI USPOSABLJANJA IN MOŽNOSTI PRIDOBIVANJA STROKOVNIH NAZIVOV

- ✚ **Tečaji usposabljanja in možnosti pridobivanja strokovnih nazivov;** Skladno z že narejenimi koraki vsebine programov SD-1, SD-2 ter ostalih internih programov ZUTS Slovenije ostajajo enaki. Enak ostaja tudi organizacijski vidik tečajev usposabljanja, kar pomeni, da bodo izvajalke tečajev na prvi stopnji še naprej OO-ZUTS, na drugi stopnji pa ZUTS Slovenije. Skladno s strategijo razvoja strokovnega dela bomo tudi v bodoče delali na uveljavitvi novo sprejetega programa SD-1 - Učitelj paraolimpijskega smučanja, Učitelj pripravnik, idr.
- ✚ **Usposabljanje trenerjev in povečanje baze trenerjev;** Eden temeljnih ciljev naslednjega mandatnega obdobja je povečanje baze trenerjev. V tem pogledu se morajo ključni koraki zgoditi na lokalni ravni (klubi, društva), na nivoju SZS pa moramo poskrbeti, da bodo tečaji za pridobivanje trenerskih nazivov prilagojeni realnim možnostim, da se bo v prihodnosti za trenersko delo odločalo večje število mladih.
- ✚ **Splošne teoretične vsebine** bodo skladno z Zakonom o športu in Pravili o usposabljanju strokovnih delavcev v športu še naprej lahko organizirane in izvedene na nivoju NPŠZ.
- ✚ **Praksa;** Pri tečajih usposabljanja v okviru večine komisij je še vedno prisoten nekoliko mačehovski odnos pri opravljanju obvezne prakse.

Slednjo bo še naprej možno opravljati v okviru OO-ZUTS in članic Združenja nacionalnih šol, pri čemer bo odgovornost licenciranih mentorjev na praksi morala biti večja. S tem namenom bomo uvedli poseben sistem **centralnega vodenja evidence** opravljanja prakse slehernega tečajnika.

- ✚ **Izvedbo tečajev za tuje govoreče kandidate:** na prvostopenjskih tečajih je cca 1/5 tečajnikov iz drugih držav. Izmed teh po številu prednjačijo udeleženci tečajev SD-1 iz Italije. Za tujce je dobro poskrbljeno (literatura, sinhrono prevajanje...). Zanimivo je, da veliko število tujcev pri nas nadaljuje tudi na drugi stopnji usposabljanja (SD-2). Na tečaju SD-2 alpskega smučanja je številčno cca 2/3 udeležencev iz tujine (ITA) in 1/3 iz slovenskih kandidatov. V prihodnje bi bilo dobro, da se poleg števila tujcev, poveča tudi število udeležencev iz Slovenije.
- ✚ **Izvedba prilagojenih programov usposabljanja za študente Fakultete za šport in študente drugih visokošolskih institucij s študijskimi programi področja športa;** že v preteklih sezonah smo poiskali najboljšo možnost za prilagojeno izvajanje programov usposabljanja na področju alpskega smučanja. To bo še naprej skladno z medinstitucionalnimi dogovori potekalo vzporedno z izvedbo praktičnega dela predmetov za študente omenjenih visokošolskih zavodov.

4. LICENCIRANJE

- ✚ Licenčni seminarji za **pridobitev licenc ZUTS** ostajajo v domeni OO-ZUTS, izvedeni pa morajo biti skladno s postavljenimi pravili in v navezi z regijskimi vodji.
- ✚ **Licence IVSI** so v pretekli sezoni nadomestile **Licence ISIA Blue level**. T.im. pilotski projekt SLO ISIA BLUE LEVEL je bil uspešno zaključen, tekom poletja pa bomo nvo način licenciranja skušali še nadgraditi.
- ✚ **Digitalna prijava in vodenje evidenc na licenčnih seminarjih;** zaradi boljše preglednosti, pa tudi varčnosti na drugi strani, želimo prijave, kot tudi vodenje dokumentacije na licenčnih seminarjih prenesti v digitalno obliko.
- ✚ Pri izbiri vsebin za **pridobitev licence ISIA** bomo še naprej izhajali iz potreb terena in širjenju baze potrebnih znanj najvišje strokovno usposobljenih strokovnih kadrov. Pri pogojih za pridobitev licence ISIA smo v preteklosti šli zelo nasproti vsem novim kandidatom, ki lahko do omenjene licence pridejo že z začetkom prihajajoče smučarske sezoni. Še naprej bo poskrbljeno za možnost pridobivanja ISIA licenc za vse, ki v tujini delajo kot profesionalci. Pogoji za pridobitev licence ISIA bodo v prihodnje še nekoliko lažji in dostopnejši širšemu krogu učiteljev smučanja.
- ✚ **Organizacija in izvedba licenčnih seminarjev za trenerje** bo še naprej potekala v tesni povezavi s strokovnimi sveti posameznih disciplin in v terminih, ki bodo najprimernejši glede na obveznosti trenerjev. V tem pogledu še naprej velja dogovor izmeničnih seminarjev na snegu ob koncu sezone in teoretičnih seminarjev, ki jih po navadi izvajamo vsako drugo leto na obali.

- ✚ **Športni pedagogi** imajo po »ZOSn in ZOFVI« poklicno kompetenco za vodenje skupin na snegu v okviru šol in zavodov, kjer so zaposleni. Še naprej se bomo zavzemali, da v sodelovanju z ustreznimi institucijami v obliki permanentnih izobraževanj vzpostavimo najbolj smiseln način obnavljanja in posodabljanja smučarskih znanj športnih pedagogov.

5. DEMONSTRATORSKE VRSTE IN DRŽAVNA IZPITNA KOMISIJA

- ✚ **SLO DEMO TEAM-a** v okviru vseh komisij ZUTS Slovenije ostaja podoben dosedanjemu, sprememba, ki jo uvajamo z letošnjim letom pa je, da bo SLO DEMO TEAM alpskega smučanja deloval v večji sestavi (20 demonstratorjev). Še naprej si bomo prizadevali za:
 - skrb za nadaljnjo aktivacijo bivših članov SLO DEMO TEAM-a v SLO DEMO TEAM-u in drugih organih ZUTS (npr. pomoč pri pripravah, medijska prisotnost, marketing...),
 - skrb za podmladek predvsem iz baze bivših tekmovalk in tekmovalcev, ki bi bili pripravljeni delovati v SLO DEMO TEAM-u,
 - iskanje možnosti za obojestransko ugodnejša pogodbeno razmerja med ZUTS Slovenije in člani SLO DEMO TEAM-a (dvig dnevne tarife demonstratorjev, članov DIK in ostalih sodelavcev skladno z danimi možnostmi, nagrada za poseben prispevek posameznikov oz. skupine...),
 - povezovanje z najboljšimi opremljevalci in zagotavljanje najboljše opreme za delo v ekstremnih razmerah...

6. SODELOVANJE V MEDNARODNIH PROJEKTIH IN ZDRUŽENJIH

- ✚ **GENERALNA SKUPŠČINA INTERSKI; Vail (USA): april, 2025**
- ✚ **EU direktiva »C.T.T.«** in aktivnosti, vezane na organizacijo in izvedbo:
 - Tehničnih VSL testov (Kranjska Gora) in
 - Testov varnosti v gorah (Vogel, Zermatt...).
- ✚ **ISIA in IAESS (IVSS);** ohranjanje pomembnih pozicij v mednarodnih vodstvenih organih ISIA (Sandi Murovec) in IAESS (dr. Rado Pišot).
- ✚ sodelovanje z državami, v katerih večinoma poučujejo naši učitelji smučanja: posebna usmerjenost k podaljšanju sporazuma z FJK ter razširitev le-tega na vse dežele **Italije** (možnost učenja z licenco IVSI),
- ✚ **Sodelovanje t.im. kalibratorjev na tehničnih VSL testih v tujini;** ZUTS Slovenije ima tri mednarodno kompetentne postavljavce časa (Jan Napotnik, Tim Tršan in Filip Zupančič) na tehničnih VSL testih. Kot postavljavci časa bomo tudi v prihodnje prisotni na testih v Italiji, Avstriji in Franciji.

7. PRIZADEVANJA K SPREMEMBAM ZAKONA O ŠPORTU IN DRUGIH PODZAKONSKIH AKTOV

- ✚ **Vloga svetovalca pravne stroke** (Franc Rojko) bo zagotovo tudi v prihodnje za naše delo zelo pomembna.
- ✚ **Zakon o športu** se mora čim prej spremeniti v delu, ki je vezan na usposabljanje strokovnih kadrov. Določeni deli Zakona, kot tudi nekaterih podzakonskih aktov so škodljivi za razvoj športa (npr. pristop na usposabljanje z dopolnjenim 18. letom, namensko izključevanje licenciranja v športu...idr.).
- ✚ **Posodobitve Pravilnika o usposabljanju strokovnih delavcev v športu in digitalizacija prijav in vodenja dokumentacije na tečajih usposabljanja:** Pravilnik o usposabljanju strokovnih delavcev v športu se mora spremeniti:
 - v delu, ki predvideva minimalno starost za vključitev v strokovno usposabljanje v športu,
 - v delu določanja pravil vodenja dokumentacije tečajev usposabljanja, pri čemer je nujna uvedba ustrezne aplikacije, ki bo znatno olajšala delo organizatorjem tečajev za pridobitev strokovnih nazivov. Z racionalizacijo vodenja dokumentacije (od prijave do zaključka tečaja, vključno z urejeno izpitno dokumentacijo) bi bila dosežena precej večja stopnja varčnosti v potrošnji papirja, celotna organizacija tečajev usposabljanja pa bo neprimerljivo lažja in bistveno bolj pregledna in
 - v delu, ki je vezan na izpolnjevanje pogojev za napredovanje izobraženih strokovnih delavcev v športu. Po starem Pravilniku napredovanje izobraženih strokovnih delavcev v športu potekalo na način, kot je to še vedno urejeno za športne pedagoge. S sprejetjem novih Pravil pa so bili izobraženi strokovni delavci v športu iz sistema napredovanja izvzeti. Ker je izobraženim strokovnim delavcem v športu s tem bil onemogočen morebiten prehod v delo v vzgoji in izobraževanju, je to v prihodnosti potrebno spremeniti.
- ✚ **Programi usposabljanja;** Minimalna dopolnitev sprejetih programov usposabljanja SD-1 in SD-2 v delu, ki je vezan na prisotnost tečajnikov (80%). Razlogi za to so v bistvenem olajšanju organizacije in izvedbe tečajev usposabljanja pod okriljem E.S.S. omenjeni problem ostaja odprt že skoraj dve leti, saj nova sestava Akreditacijske komisije pri MGTŠ več kot leto dni ni bila dejavna.
- ✚ **Zakon o varnosti na smučiščih;** glede na izkušnje in zagotavljanja večje varnosti na smučiščih, bi bilo potrebno vložiti več navora za povečanje nadzora na smučiščih. S trenutnimi kompetencami, ki jih imajo nadzorniki, so napram kršiteljem in potencialnim povzročiteljem nesreč, smučišča dokaj nemočna. S pomočjo MGTŠ in MVI bi poklic Učitelja

smučanja v povezavi s turizmom in delom v šolah lahko veliko bolje umestili v naš prostor.

- ✚ Kljub dejstvu, da je s članstvom strokovnih kadrov v SLOSKI KLUB-u že deloma urejeno tudi zavarovanje ravnanja vsakega posameznika na smučišču, se poraja **problem zavarovanja odgovornosti** pri vodenju in učenju skupin na snegu. V tem pogledu bo potrebno našim učiteljem ponuditi še boljše zavarovanje, saj je to tudi eden od ključnih pogojev za delov tujini.

8. PROMOCIJA SMUČARSKEGA ŠPORTA

Pri promociji smučarskega športa bodo v naslednjem mandatnem obdobju prioritete aktivnosti, ki so se v preteklosti v našem prostoru in času, upoštevajoč dano situacijo, pokazale kot učinkovite. Zato so v nadaljevanju navedena naslednja področja:

- ✚ **SLO DEMO TEAM Facebook in Instagram stran**; v javnosti smo na omenjenih socialnih omrežjih že pomembno prisotni:
 - SLO DEMO TEAM; Komisija za alpsko smučanje,
 - SLOSKI NORDIC DEMO TEAM; Komisija za tek na smučeh,
 - SLOSKI PROSTI SLOG; Komisija za prosti slog,
 - SLOSKI GUIDE SLOVENIA; Komisija za smučanje izven urejenega prostora...
- ✚ **SLO DEMO TEAM YOUTUBE kanal**; na našem YouTube kanalu je zabeležen vse večji obisk in število ogledov.
- ✚ V prihodnosti bo potrebno bolj opredeliti tudi **vlogo naših veteranov (Borovcev)**, ki se že vrsto let redno dobivajo na jesenskih srečanjih v Kranjski Gori. V prihodnje želimo, da se nam (ponovno) pridružijo in (ponovno) postanejo naši člani, kar bo posledično še dodatno okrepilo našo pomoč pri lažji in pestrejši izvedbi njihovih vsakoletnih srečanj. Morda na tem mestu ni odveč poudariti, da so med Borovce vabljeni vsi učitelji smučanja nad 50 let.

9. OPTIMIZACIJA DELOVANJA PISARNE ZUTS IN ISKANJE DODATNIH VIROV FINANCIRANJA

- ✚ Skladno s strategijo delovanja SZS bo potrebno v prihajajočem obdobju še bolj **optimizirati delo pisarne ZUTS Slovenije**. Obseg del in nalog zaposlenih bo moral v prihodnje biti razporejen na način, ki bo omogočal najboljšo komunikacijo in učinkovitost sodelovanja med vsemi deležniki.
- ✚ **Krepitev ponudbe dogodkov s strokovnimi smučarskimi vsebinami**; v tem pogledu moramo v prihodnosti narediti še kakšen korak naprej. Dobro dodelanemu sistemu strokovnega usposabljanja in licenciranja, kar je naša osnovna dejavnost, moramo v nove možnosti na trgu iskati preko naslednjih možnosti oz. ponudbe:
 - strokovno zabavnih dogodkov za poslovne partnerje (smučanje z demonstratorji, kratka predavanja in večerno druženje),

- predstavitev vsebin vseh oblik smučarskega športa, ki so dostopne širšemu krogu uporabnikov (npr. informativni tečaji teka na smučeh, smučanja izven urejenega prostora, deskanja na snegu, idr.)...

10. SODELOVANJE Z RAZLIČNIMI INŠTITUCIJAMI

- ✚ **Sodelovanje z različnimi institucijami** ostaja pomemben del našega delovanja. V tem pogledu med najpomembnejše sodijo Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvo za notranje zadeve, Znanstveno raziskovalno središče v Kopru, Inšpektorat za šport v sodelovanju s Tržnim inšpektoratom in drugimi, ki so tako ali drugače povezani z našim delom.
- ✚ **Slovenska vojska in policija;** Za pripadnike SV in policije bomo na področju alpskega smučanja, teka na smučeh in deskanja na snegu tudi v bodoče izvajali tečaje usposabljanja, licenčne seminarje in pomoč pri izvajanju zimovanja za otroke pripadnikov SV na Pokljuki.
- ✚ **Usposabljanje nadzornikov;** Predvsem iz razlogov varnosti in slabega opravljanja nadzorniškega dela na naših smučiščih, si bomo v sodelovanju z Ministrstvom za notranje zadeve (MNZ) prizadevali k boljši kvaliteti organizacije in izvedbe programov usposabljanja nadzornikov na smučišču.

Zavedamo se, da zastavljenih ciljev ne moremo uresničiti brez konstruktivnega sodelovanja in podpore vseh, ki se na terenu aktivno trudijo, da v naše vrste prihajajo najboljši učitelji in trenerji smučanja. V pretekli sezoni je bila temperaturno in snežno neugodna zima. V upanju na boljše zime se bomo še naprej trudili, da smučarska stroka ne pripomore le k varnosti, ampak tudi k množičnosti smučarskega športa.

dr. Blaž Lešnik, predsednik ZUTS Slovenije

v Ljubljani, 8. junij 2024